

Fremsat den 11. april 2012 af udenrigsministeren (Villy Søvndal)

Forslag

til

Lov om Dansk Institut for Internationale Studier

Kapitel 1

Etablering og formål

§ 1. Med det formål at styrke uafhængig forsknings-, analyse-, udrednings- og informationsvirksomhed i Danmark om internationale forhold inden for det brede udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitiske område etableres Dansk Institut for Internationale Studier.

§ 2. Dansk Institut for Internationale Studier arbejder for opfyldelsen af sit formål ved at

- 1) udføre, fremme og samordne uafhængig forskning om internationale forhold,
- 2) følge den internationale udvikling med henblik på at vurdere og fremkomme med uafhængig analyse af og anbefalinger om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation og muligheder i en bred politisk, økonomisk og kulturel sammenhæng, herunder Danmarks placering i forhold til udviklingspolitiske problemstillinger,
- 3) udarbejde redegørelser og udredninger efter anmodning fra Folketinget og regeringen eller på eget initiativ inden for instituttets virkefelt og på institutdirektørens ansvar,
- 4) formidle forskningsresultater, analyser og viden samt udøve dokumentations- og informationsvirksomhed, herunder biblioteksvirksomhed, om internationale forhold,
- 5) medvirke ved forskeruddannelse i samarbejde med andre forskningsinstitutioner, herunder støtte udvikling af forskningskapacitet i udviklingslandene, samt gennemføre videreuddannelse for instituttets brugere, og
- 6) fungere som bindeled mellem danske og internationale forskningsmiljøer inden for instituttets virkefelt.

Kapitel 2

Instituttets ledelse

Bestyrelsen

§ 3. Dansk Institut for Internationale Studier ledes af en bestyrelse, der fastlægger de overordnede faglige mål og strategier for instituttets virksomhed og udvikling, herunder forskningsprogram, og som træffer afgørelse i alle væsentlige spørgsmål om instituttets økonomi og forvaltning.

Stk. 2. Bestyrelsen for instituttet består af 9 medlemmer, som udpeges i deres personlige egenskab på følgende måde:

- 1) to medlemmer udpeges af Det Frie Forskningsråd,
- 2) to medlemmer udpeges af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde,
- 3) fire medlemmer udpeges af Rektorkollegiet under Danske Universiteter, og
- 4) et medlem udpeges af medarbejderne ved instituttet.

Stk. 3. Valg af en medarbejderrepræsentant i bestyrelsen finder sted i henhold til bestemmelserne herom i selskabsloven. Medarbejderrepræsentanter er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Stk. 4. Medlemmerne af bestyrelsen udpeges for en fire-årig periode og kan genudpeges for yderligere en periode. Derefter kan de først vælges eller udpeges på ny efter mindst fire års forløb.

Stk. 5. En repræsentant for Udenrigsministeriet udpeges af udenrigsministeren og en repræsentant for Forsvarsministeriet udpeges af forsvarsministeren til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret, men uden stemmeret.

§ 4. Bestyrelsen vælger blandt sine medlemmer en formand.

Stk. 2. Bestyrelsens beslutninger træffes ved stemmefler-tal blandt de tilstedeværende medlemmer, og formandens stemme vil være afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Stk. 3. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 4. Bestyrelsen udarbejder en vedtægt for instituttet, der godkendes af udenrigsministeren.

Stk. 5. Bestyrelsen kan efter behov nedsætte særlige udvalg.

Direktøren

§ 5. Bestyrelsen udnævner efter offentligt opslag en direktør til at forestå instituttets daglige ledelse i faglige spørgsmål samt økonomi- og forvaltningsspørgsmål.

Stk. 2. Direktøren deltager i bestyrelsesmøder uden stemmeret.

Kapitel 3

Økonomi, regnskab og revision

§ 6. Dansk Institut for Internationale Studier er en selvstændig institution inden for den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Staten yder et årligt tilskud til instituttets drift og aktiviteter.

§ 7. Instituttet kan i overensstemmelse med sit formål modtage indtægter fra fonde, gaver m.v. og kan drive indtægtsdækket virksomhed, tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og andre tilskudsfinansierede aktiviteter, herunder konsulentbistand og rådgivning, i det omfang dette er foreneligt med varetagelsen af instituttets øvrige opgaver.

Stk. 2. Instituttet kan i overensstemmelse med sit formål indgå flerårige aftaler med offentlige myndigheder om løsning af konkrete opgaver.

§ 8. Instituttet anvender de statslige regnskabsregler efter Finansministeriets bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen. Instituttets regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes instituttets årsrapport, der underskrives af bestyrelsen og direktøren.

Stk. 2. Instituttets årsregnskab revideres i overensstemmelse med god offentlig revisionskik af rigsrevisor, jf. §§ 2 og 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Kapitel 4

Nedlæggelse

§ 9. Dansk Institut for Internationale Studier kan kun nedlægges ved lov.

Stk. 2. I tilfælde af, at instituttet nedlægges som selvejende institution, overgår dets bygninger, anlæg, inventar samt formue til staten.

Kapitel 5

Ikrafttræden m.v.

§ 10. Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Stk. 2. Dansk Institut for Internationale Studier overtager samtlige de aktiver og passiver og indtræder i samtlige de rettigheder og forpligtelser, som instituttet har ved lovens ikrafttræden. Udenrigsministeren fordeler samtlige de aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser, der påhviler Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, mellem Dansk Institut for Internationale Studier og Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution, afhængigt af hvilket af de to institutioners mandater den enkelte rettighed eller forpligtelse vedrører. Direktøren for Dansk Institut for Internationale Studier fortsætter indtil udløbet af sin kontraktperiode.

Stk. 3. De nuværende medlemmer af bestyrelsen for Dansk Institut for Internationale Studier under Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder fortsætter som medlemmer af bestyrelsen for det nye, selvstændige institut i den resterende tid af den periode, de er udpeget for bortset fra medlemmer udpeget af statsministeren, udenrigsministeren og forsvarsministeren, som afbeskikkes af de pågældende ministre. Udenrigsministeren og forsvarsministeren udpeger derefter hver en repræsentant til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret, men uden stemmeret.

§ 11. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. **Indledning**
2. **Gældende ret**
 - 2.1. Institutets mandat
 - 2.3. Institutets ledelse
3. **Lovforslagets udformning**
 - 3.1. Institutets mandat
 - 3.3. Institutets ledelse
4. **Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**
5. **Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet**
6. **Miljømæssige konsekvenser**
7. **Administrative konsekvenser for borgerne**
8. **Lovforslagets forhold til EU-retten**
9. **Hørte myndigheder, organisationer m.v.**
10. **Sammenfattende skema**

1. Indledning

1.1. Det fremgår af regeringsgrundlaget fra oktober 2011, ”Et Danmark, der står sammen”, at regeringen ønsker, at Institut for Menneskerettigheder gøres til en selvstændig institution, således at instituttets stilling som Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution styrkes og tydeliggøres. Som følge heraf nedlægges Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, således at også Dansk Institut for Internationale Studier gøres til en selvstændig institution.

Dette lovforslag er en udmøntning heraf og skal ses i sammenhæng med forslag til lov om etablering af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

1.2. Med lovforslaget om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution nedlægges Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder. Centrets forskning i internationale forhold inden for det brede udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitiske område videreføres i Dansk Institut for Internationale Studier, mens den menneskeretlige forskning videreføres i Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Hensigten med dette lovforslag er, at Dansk Institut for Internationale Studier grundlæggende skal fortsætte med det primære formål at udføre uafhængig forskning og analyse på internationalt niveau af betydning for dansk udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitik inden for et bredt felt af internationale emner, også med henblik på sammenhængene mellem disse emner, herunder den globale verdensorden, regionale udfordringer, europæisk politik, internationale juridiske, politiske og økonomiske relationer, forsvar, fred og konflikt, ulighed og udvikling, årsager til og bekæmpelse af fattigdom og voldelige konflikter, forbrydelser mod menneskeheden, folkekrig og holocaust. Fremover fremhæves des-

uden arktiske forhold og demokratiudvikling sammen med de øvrige nævnte forskningsområder. Der skal fortsat lægges vægt på aktiviteter af betydning for politiske aktører, offentligheden og den offentlige debat, ligesom instituttet skal fremme dialogen mellem embedsmænd og forskere, herunder i form af videreuddannelse af praktikere i centraladministrationen og gennem udvekslingsordninger med de mest berørte ministerier.

1.3. Samtidig finder regeringen, at opsplitningen af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder udgør en naturlig anledning til at foretage en klargøring af visse aspekter i relation til instituttets ledelses- og ansvarsforhold. Formålet er dels at præcisere bestyrelsens overordnede ansvar, herunder for økonomiske og forvaltningsmæssige spørgsmål, dels at sikre den faglige uafhængighed af instituttets arbejde, samtidig med, at Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet bevarer en vis føling med instituttets generelle faglige mål og strategier.

Endvidere indeholder lovforslaget visse præciseringer med hensyn til instituttets økonomi, regnskab og revision.

2. Gældende lovgivning

2.1. Institutets mandat

Ved etableringen af Dansk Institut for Internationale Studier under Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder i 2002 blev forskellige centre og institutioner, der beskæftigede sig med internationale forhold sammenlagt. Den internationale udvikling, herunder ikke mindst globaliseringen, udvidelsen af sikkerhedsbegrebet og den europæiske politiske udvikling, gjorde opsplitningen i forskellige centre stadig mere uhensigtsmæssig. Formålet med etablering af én fælles institution var at skabe rammerne for et sammenhængende og koncentreret udenrigspolitisk forskningsmiljø i Danmark, der i kvalitet kunne måle sig med de

bedste udenlandske udenrigspolitiske forskningscentre. Samtidig ønskede man at opnå en mere omkostningseffektiv virksomhed ved at ressourcerne blev samlet. Den synergiefekt, der var tilsigtet ved den overordnede sammenlægning af Institut for Menneskerettigheder med Dansk Institut for Internationale Studier, lod sig dog aldrig fuldt ud realisere.

Følgende institutioner indgik i sammenlægningen til Dansk Institut for Internationale Studier:

- Dansk Udenrigspolitisk Institut
- Center for Udviklingsforskning
- Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier
- Center for Freds- og Konfliktforskning.

2.2. Instituttets ledelse

Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder ledes af en centerbestyrelse, der træffer afgørelse i alle væsentlige spørgsmål om centrets økonomi og forvaltning. Dansk Institut for Internationale Studier ledes af en bestyrelse, der har ansvaret for alle faglige spørgsmål, herunder forskningsstrategi og arbejdsopgaver, inden for instituttets arbejdsområde.

Instituttets bestyrelse består af 11 medlemmer, hvoraf Det Frie Forskningsråd/Samfund og Erhverv, Det Frie Forskningsråd/Kultur og Kommunikation, Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde og medarbejderne ved instituttet hver udpeger et medlem (i alt fire medlemmer), Rektorkollegiet udpeger fire medlemmer og endelig udpeger statsministeren, udenrigsministeren og forsvarsministeren hver et medlem. De 11 medlemmer udpeges i deres personlige egenskab. Bestyrelsen vælger sin formand og stedfortræder af egen midte.

Instituddirektøren udnævnes efter offentligt opslag af Dansk Institut for Internationale Studiers bestyrelse til at forestå instituttets daglige ledelse i faglige spørgsmål, hvor Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheders daglige ledelse i økonomi- og forvaltningsspørgsmål forestås af en centerdirektør, der udnævnes af centerbestyrelsen efter offentligt opslag. I praksis varetages centerdirektørens rolle af en centerdirektion bestående af direktørerne for Institut for Menneskerettigheder og Dansk Institut for Internationale Studier.

3. Lovforslaget udformning

3.1. Instituttets mandat

Dansk Institut for Internationale Studiers primære formål er at fortsætte den hidtidige forskning og analysevirksomhed på internationalt niveau inden for det udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitiske område. De hovedområder, der indgår i det nuværende instituts virkefelt opretholdes, jf. de indledende bemærkninger til lovforslaget.

Fremover fremhæves desuden arktiske forhold og demokratiudvikling sammen med de øvrige nævnte forskningsområder. I lyset af udviklingen i Arktis de seneste år, herunder Grønlands øgede selvstyre og nye klimaskabte muligheder, har området fået større international opmærksomhed

med udenrigs- og sikkerhedspolitisk betydning for Rigsfælleskabet. Tilsvarende anses demokratiudvikling i dag for en væsentlig faktor for understøttelse af udvikling og overgang til mere fredelig sameksistens. Demokratiudvikling har ikke tidligere været et selvstændigt forskningsområde, men instituttet har inden for det gældende mandat bidraget til forskning på området, f.eks. i forbindelse med den igangværende udredning om lokale demokratiske strukturer og processer. Med Folketingets beslutning om etablering af Institut for Flerpartisamarbejde, der understøtter demokratisering i udviklingslande, foreslås det, at forskningsområdet bør prioriteres selvstændigt. Det bemærkes endvidere, at de opgaver, som tidligere blev varetaget af Dansk Center for Holocaust og Folkedrabsstudier, fortsat vil blive udført af instituttet, dvs. studier af de processer, der muliggør, kan lede til folke- drab eller udløse folke- drab samt formidling af viden om folke- drab og processerne bag.

Instituttets indsats tilrettelægges også fremover inden for de enkelte forskningsområder af institutbestyrelsen i forbindelse med den løbende opfølgning af udviklingskontrakten med Udenrigsministeriet, idet der forventes en særlig indsats for at drage nytte af spændvidden i instituttets forskningsområde. På linje med gældende kontrakter mellem universiteter og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil kontrakten respektere instituttets grundlæggende forsknings- og metodefrihed. Instituttet bør i tilrettelæggelsen af sin virksomhed sikre sig et beredskab til at kunne tage nye emner op for at sikre dynamik og aktualitet i dets forskning. Prioriteringen inden for de til enhver tid gældende finansielle rammer, jf. de på finansloven årligt bevilgede beløb og andre indtægter, vil være institutbestyrelsens ansvar. Dette er en videreførelse af gældende praksis for Dansk Institut for Internationale Studier under Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder.

3.2. Instituttets ledelse

Det foreslås, at der i forbindelse med opsplittningen af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder foretages en klargøring af visse aspekter i relation til instituttets ledelses- og ansvarsforhold.

For det første foreslås bestemmelserne om instituttets ledelse præciseret således, at det fremover tydeligt fremgår, at der er tale om en uafhængig, selvejende institution, hvor bestyrelsen har ansvaret for alle væsentlige spørgsmål om instituttets økonomi og forvaltning. Regeringen ønsker med denne præcisering at klargøre bestyrelsens pligt til at påse instituttets overholdelse af de budget- og bevillingsmæssige regler.

For det andet foreslås det, at der ikke fremover skal være repræsentanter udpeget af henholdsvis stats-, udenrigs- og forsvarsministeren i instituttets bestyrelse. Formålet er at sikre den faglige uafhængighed af instituttet, herunder særligt i forhold til redegørelser og udredninger, som udarbejdes efter anmodning fra Folketinget eller regeringen. Det foreslås samtidig, at Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet i stedet udpeger en repræsentant hver til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret, men uden

stemmeret. Formålet med denne repræsentation er at sikre, at Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet fortsat har en vis føling med bestyrelsens fastlæggelse af de generelle faglige mål og overordnede strategier for instituttets virksomhed. Det bemærkes, at forslag til ny lov om internationalt udviklingssamarbejde ventes forelagt Folketinget, hvorefter den nuværende Styrelse for Internationalt Udviklingssamarbejde afløses af et nyt råd. Et sådant nyt råd vil i givet fald overtage udpegelsen af medlemmer til Dansk Institut for Internationale Studiers bestyrelse fra nævnte Styrelse.

Bestyrelsen vil efter offentligt opslag udnævne en direktør til at forestå instituttets daglige ledelse i faglige spørgsmål samt økonomi- og forvaltningsspørgsmål. Det foreslås desuden, at direktøren deltager i bestyrelsesmøder, dog uden stemmeret.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Instituttet vil modtage offentligt tilskud, som finansieres under Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets afsnit på finansloven.

Lovforslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser, idet nedlæggelse af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder og oprettelse af henholdsvis Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution og Dansk Institut for Internationale Studier som to selvstændige institutioner afholdes inden for de på finansloven for 2012 afsatte økonomiske rammer under § 06.11.13. Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Lovforslagets forhold til EU-retten

Forslaget har ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder m.v.

Et udkast til lovforslaget er blevet hørt ved følgende myndigheder, organisationer, institutioner m.v. og gjort tilgængeligt på Udenrigsministeriets hjemmeside: ADRA Danmark, Akademikernes Centralorganisation, Advokatrådet, AIDS-Fondet, Aktive Modstandsfolk, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Internationale Forum (nu LO's

Solidaritetsenhed), Art for Living Danmark, Axis, Denmark, Baltic Development Forum, Brahma Kumaris, Børnefonden, CARE Danmark, Caritas Danmark, Center for Etik og Ret i Natur og Samfund, Center for Ligestillingsforskning (Institut for Samfund og Globalisering), DANFØ, Danmarks Journalisthøjskole, Danmarks Lærerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Institut for Internationale Studier, Dansk Journalistforbund, Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling, Dansk PEN, Dansk Røde Kors, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dansk-Russisk Forening, Danske Universiteter, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki Komite, Den Danske UNESCO Nationalkommission, Den Internationale Juristkommission, Det Centrale Handicapråd, Etisk Råd, Det Forskningsfaglige Udvalg, Det Frie Forskningsråd, Det Færøske Landsstyre, Det Mosaiske Trossamfund, Dokumentations- og rådgivningscentret om racediskrimination, ECMI - European Centre for Minority Issues (ECMI), EGV Fonden, ENAR Danmark (Bashy Qureshi), Fagbevægelsens U-landssekretariat, 3F - Fagligt Fælles Forbund, FN-forbundet, Folkehøjskolernes Forening, Folkekirkens Nødhjælp, Folketingets Ombudsmand, Fontanas Venner, Forening for Etnisk Ligestilling (Kjeld Holm), Foreningen af Udviklingsforskere, FAU c/o CUF, Foreningen for Folkehøjskoler, Det Rådgivende Forskningsfaglige udvalg, FRI, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Genvej til Udvikling, Ghana Venskabsgrupperne, GLOBAL CSR, Grønlands Selvstyre, Grønlands Repræsentation i Danmark, Gymnasielærerforeningen, Historielærerforeningen for Gymnasiet og HF (Jens Peder Wiben Pedersen), HK Stat Danmark, Håndværksrådet, IBIS, International Aid Services, International Dalit Solidarity Network, Institut for Flerpartisamarbejde, Institut for Menneskerettigheder, IRCT, Islamisk-Kristent Studieceter, IWGIA, Kammeradvokaten, Kommunernes Landsforening, Kriminalpolitisk Forening KRIM, Kvindernes U-landsudvalg, Kvinderådet, Landsforeningen af Polio., Trafik- og Ulykkesskadede (PTU), LGBT Danmark, Ligestillingsrådet, LO, Læger Uden Grænser, Mandela Center Danmark, Mellemmamerikakomiteen, Mellempolkeligt Samvirke, Mission Øst, NETOP (Netværk for Oplysning), NGO Forum, OASIS, Oplysningscenter om den 3. Verden, Organisation for vedvarende energi, People Uniting for Generating Aid for Development, Plan Denmark, Projektrådgivningen, RCT, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Rigsombudsmanden i Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde, Sex & Samfund, Solens Børn, Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde, Tukae Danmark, Udenrigsdirektoratet, Udenrigspolitisk Selskab, Grønlands Selvstyre, Ulandssekretariatet, Ældremobiliseringen, Ældresagen, Københavns Universitet, Institut for Statskundskab.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget har ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Kapitel 1

Etablering og formål

Til § 1

Det foreslås, at Dansk Institut for Internationale Studier etableres som en selvstændig institution. Herved udskilles det nuværende Dansk Institut for Internationale Studier fra Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, der omfatter såvel Dansk Institut for Internationale Studier som Institut for Menneskerettigheder. Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder foreslås nedlagt jf. § 11, stk. 2, i lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution og herved ophæves lov nr. 411 af 6. juni 2002 om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder. Ved ”det brede udenrigs-, sikkerheds og udviklingspolitiske område” forstås særligt de emner, der er nævnt i pkt. 1.1. under almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at Dansk Institut for Internationale Studier viderefører de opgaver, der i dag varetages af Dansk Institut for Internationale Studier under Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder.

Til nr. 1

Det foreslås, at Dansk Institut for Internationale Studier arbejder for opfyldelsen af sit formål ved at udføre, fremme og samordne uafhængig forskning om internationale forhold.

Til nr. 2

Det foreslås, at instituttet vil følge den internationale udvikling med henblik på uafhængig analyse og vurdering af, herunder fremkomme med anbefalinger om, Danmarks

udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation i en bred politisk og økonomisk sammenhæng samt om Danmarks placering i forhold til udviklingspolitiske problemstillinger. Bestemmelsen svarer til gældende lovs § 2, stk. 1, nr. 2, bortset fra, at udredninger og redegørelser placeres i en selvstændig bestemmelse, jf. § 2, stk. 1, nr. 3.

Til nr. 3

Udarbejdelse af udredninger og redegørelser inden for instituttets virkefelt vil kunne ske på anmodning fra Folketinget og regeringen eller på instituttets eget initiativ. Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 2, stk. 1, nr. 2, med den tilføjelse, at ansvaret for instituttets udredninger og redegørelser fremover alene påhviler institutdirektøren.

Til nr. 4

Det foreslås, at Dansk Institut for Internationale Studier arbejder for opfyldelsen af sit formål ved at formidle forskningsresultater, analyser og viden samt udøve dokumentations- og informationsvirksomhed, herunder biblioteksvirksomhed, om internationale forhold. Bestemmelsen svarer til gældende lovs § 2, stk. 1, nr. 3.

Til nr. 5

Det foreslås, at Dansk Institut for Internationale Studier arbejder for opfyldelsen af sit formål ved at medvirke ved forskeruddannelse i samarbejde med andre forskningsinstitutioner, herunder støtte udvikling af forskningskapacitet i udviklingslandene, samt gennemføre videreuddannelse af instituttets brugere. Bestemmelsen svarer til gældende lovs § 2, stk. 1, nr. 4.

Til nr. 6

Det foreslås, at Dansk Institut for Internationale Studier arbejder for opfyldelsen af sit formål ved at fungere som bindeled mellem danske og internationale forskningsmiljøer

inden for instituttets virkefelt. Bestemmelsen svarer således til gældende lovs § 2, stk. 1, nr. 5.

Kapitel 2

Instituttets ledelse

Bestyrelsen

Til § 3

Dansk Institut for Internationale Studier foreslås ledet af en bestyrelse, der træffer afgørelse i alle væsentlige spørgsmål om instituttets økonomi og forvaltning, herunder også generelle personalespørgsmål og spørgsmål om ansættelse og afskedigelse, ligesom den fastlægger de overordnede faglige mål og strategier for instituttets virksomhed og udvikling, herunder forskningsprogram, jf. lovforslagets § 3, stk. 1. Institutbestyrelsen overtager derved det ansvar og de rettigheder og forpligtelser, som bestyrelsen for Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder har haft hvad angår Dansk Institut for Internationale Studier under lov nr. 411 af 6. juni 2002.

Bestyrelsen skal ved sin funktionsudøvelse varetage instituttets interesser i overensstemmelse med lovens formål og fastlægge instituttets virksomhed på længere sigt. Dette kan for eksempel udmøntes ved vedtagelse af flerårige strategier.

Bestyrelsen vil løbende føre tilsyn med instituttets aktiviteter gennemførelse. Dette indebærer blandt andet, at bestyrelsen skal tage højde for udviklingen på området, således at instituttet er i stand til at påbegynde nye aktiviteter for at sikre dynamik og aktualitet i sit arbejde. Prioriteringen inden for de til enhver tid gældende finansielle rammer, jf. de på finansloven årligt bevilgede beløb og andre indtægter, vil være bestyrelsens ansvar. Bestyrelsen vil endvidere have til opgave at fastsætte retningslinjer for instituttets såvel som for direktørens virksomhed.

Det foreslås i stk. 2, at bestyrelsen sammensættes af 9 medlemmer, hvoraf Det Frie Forskningsråd udpeger to medlemmer, Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde udpeger to medlemmer, medarbejderne ved instituttet udpeger et medlem og Rektorkollegiet under Danske Universiteter udpeger fire medlemmer.

Bestyrelsens medlemmer udpeges som hidtil i deres personlige egenskab.

Det foreslås i stk. 4, at bestyrelsens medlemmer udpeges for en fireårig periode og kan genudpeges for yderligere en periode. Derefter kan de først vælges eller udpeges på ny efter mindst fire års forløb. Bestemmelsen gælder også for formanden for bestyrelsen.

Bestyrelsen er omfattet af kravet om ligestilling af kvinder og mænd, jf. ligestillingsloven.

Det foreslås i stk. 5, at en repræsentant for Udenrigsministeriet udpeges af udenrigsministeren og en repræsentant for Forsvarsministeriet udpeges af forsvarsministeren til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret,

men uden stemmeret. Dette har til formål at sikre, at Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet fortsat kan medvirke til at sikre sammenhæng og synergi i de generelle faglige mål og overordnede strategier, som bestyrelsen fastsætter for instituttets virksomhed, i forhold til den brede udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitik.

Vederlag til bestyrelsen kan gives efter reglerne fastsat i Finansministeriets cirkulære om særskilt vederlag m.v.

Bestemmelserne om bestyrelsen videreføres således i vidt omfang fra den gældende lov bortset fra at det præciseres, at bestyrelsen fremover har det overordnede ansvar ikke alene for de faglige målsætninger og strategier, men også for økonomiske og forvaltningsmæssige spørgsmål. Endvidere vil statsministeren, udenrigsministeren og forsvarsministeren ikke længere udpege et medlem hver. I stedet vil en repræsentant for Udenrigsministeriet blive udpeget af udenrigsministeren og en repræsentant for Forsvarsministeriet blive udpeget af forsvarsministeren til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret, men uden stemmeret.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til afsnit 3.2. om instituttets ledelse under lovforslagets generelle bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås i stk. 1, at bestyrelsen vælger sin formand og stedfortræder blandt bestyrelsens egne medlemmer.

Det foreslås i stk. 2, at bestyrelsens beslutninger træffes ved stemmeflertal blandt de tilstedeværende medlemmer, og at formandens stemme vil være afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Det foreslås i stk. 3, at bestyrelsen selv fastsætter sin forretningsorden. Forretningsordenen vil kunne indeholde bestemmelser om afholdelse af bestyrelsesmøder, indkaldelse af bestyrelsesmøder, dagsorden, bestyrelsesmødernes ledelse og beslutningsdygtighed, bestyrelsens ledelse, bestyrelsesmødereferat, budget, regnskab og revision samt tavshedspligt.

Det foreslås i stk. 4, at reglerne for instituttets virksomhed fastsættes af bestyrelsen i en vedtægt. Bestyrelsen har således til opgave at udarbejde en vedtægt for instituttet. Vedtægten vil være det grundlæggende styringsredskab for bestyrelsen og danne grundlag for organiseringen af instituttet.

Vedtægten skal indeholde bestemmelser om bl.a. instituttets formål og fokusområder, organisation, bestyrelsens sammensætning og udpegnings af bestyrelsen. Vedtægten skal herudover tillige indeholde bestemmelser om, tegningsret, bestyrelsens ansvar over for Rigsrevisionen og Udenrigsministeriet, herunder forvaltning af statslige tilskud, regnskab og revision. Vedtægten skal godkendes af udenrigsministeren.

Det foreslås i stk. 4, at bestyrelsen efter behov kan nedsætte særlige udvalg. Det overlades til bestyrelsen at nedsætte særlige udvalg og rådgivende fora, når disse forventes at kunne støtte bestyrelsen i at sikre kvalitet i arbejdet eller skabe en bred faglig kontaktflade.

Bestemmelsen videreføres således fra den gældende lov med den tilføjelse, at der indsættes en bestemmelse om fastsættelse af en vedtægt for bestyrelsen. Sidstnævnte tilføjelse skyldes ønsket om at præcisere, at instituttet er en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, og at tilskudsgivende ressortmyndigheder, jf. budgetvejledningens bestemmelser, skal godkende vedtægterne for selvejende institutioner, hvis tilskuddet fra ressortmyndigheden forventes vedvarende at dække halvdelen eller mere af institutionens ordinære driftsudgifter. Formålet er at sikre god tilskudsforvaltning under hensyn til tilskuddets art og formål. Det følger desuden af Lov om rigsrevisor, at institutionens vedtægter og forretningsordenen skal sendes i høring hos Rigsrevisionen inden vedtagelse, og med bestemmelsen om udenrigsministerens godkendelse af vedtægten gives ministeren muligheder for som led i sin tilsynsforpligtelse at påse, at bestyrelsen har taget højde for Rigsrevisionens bemærkninger til vedtægten.

Til § 5

Efter den gældende lov forestås den administrative ledelse af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder af en centerdirektør, der udnævnes af centerbestyrelsen, mens hver af institutbestyrelserne udnævner en institutdirektør, der forestår det respektive instituts faglige ledelse.

Som en konsekvens af nedlæggelsen af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder foreslås det i stk. 1, at bestyrelsen efter offentligt opslag udnævner en direktør til at forestå instituttets daglige ledelse i faglige spørgsmål samt økonomi- og forvaltningsspørgsmål. Det foresættes, som nævnt i bemærkningerne til gældende lov, at der normalt vil være tale om ansættelse for en tidsbegrænset periode.

Det foreslås endvidere, at direktøren deltager i bestyrelsesmøder uden stemmeret, jf. forslagens stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at den overordnede daglige ledelse af instituttet bliver varetaget af en direktør. Opgavevaretagelsen skal ske inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat. Direktøren kan inden for de fastsatte retningslinjer efter de almindelige forvaltningsretlige regler delegerer opgaver til andre ansatte på instituttet.

Direktøren varetager personaleadministrative og regnskabsmæssige opgaver. Direktøren indstiller det årlige budget til bestyrelsens vedtagelse. Direktøren har ansvaret for den faglige ledelse af instituttet, overholdelse af det af bestyrelsen godkendte budget, og at instituttets virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

Kapitel 3

Økonomi, regnskab og revision m.v.

Til § 6

Det foreslås i stk. 1, at instituttet etableres som en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning. Dette indebærer, at instituttet vil være omfattet af forvaltningsloven, offentlighedsloven, lov om Folketingets Ombudsmand, statsbyggeloven og lov om ligestilling af kvinder og mænd efter reglerne for statslige forvaltningsmyndigheder. Institutet er omfattet af Budgetvejledningens regler, herunder særligt reglerne for den bevillingstype på de årlige finanslove, hvorfra tilskuddet til instituttet gives, samt reglerne om tilskud til drift af øvrige selvejende institutioner m.v. Institutet er omfattet af de af finansministeren fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold for instituttets ansatte. Institutet er selvforsikrende, men kan tegne udvidede rejseforsikringer i forbindelse med rejseaktivitet til højrisikoområder. Instituttets bestyrelse har det overordnede ansvar for forvaltning af tilskudsmidlerne, jf. lovforslagets § 3.

Dansk Institut for Internationale Studier har som del af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder modtaget tilskud fra staten via de årlige finanslove til dækning af instituttets drift.

Det foreslås på denne baggrund i stk. 2, at staten yder en årlig bevilling til Dansk Institut for Internationale Studier. Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til § 3, stk. 2, i den gældende lov.

Til § 7

Det foreslås i stk. 1, at Dansk Institut for Internationale Studier kan modtage indtægter fra fonde m.v. og kan udføre indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed samt andre tilskudsfinansierede aktiviteter i henhold til gældende bestemmelser, f.eks. ved at udføre konsulentopgaver og rådgivningsopgaver i det omfang, det er foreneligt med varetagelsen af instituttets øvrige opgaver.

Løsning af indtægtsdækkede opgaver sker i henhold til statens regler på området, herunder bestemmelser om konkurrencevilkår i forhold til private virksomheder.

Bestemmelsen giver endvidere i stk. 2, mulighed for, at instituttet kan indgå aftaler med offentlige myndigheder om konkrete opgaver. Det kunne for eksempel være en aftale med Udenrigsministeriet om et flerårigt udredningsprogram med tilknyttede forskningsaktiviteter.

Bestemmelsen svarer til § 4 i den gældende lov.

Til § 8

Bestemmelsen fastsætter, at instituttets regnskabsår følger finansåret, idet den er optaget på finansloven. Ved afslutning af hvert regnskabsår udarbejdes en årsrapport, der skal godkendes og underskrives af instituttets bestyrelse og direktør efter indstilling fra direktøren.

Bestemmelsen præciserer, at institutionen vil være omfattet af de statslige regnskabsregler efter Finansministeriets bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen m.v. Det foreslås i konsekvens heraf, at den tidligere bestemmelse i stk. 2, hvorefter udenrigsministeren fastsætter retningslinjer for udarbejdelse af institutionens budget og for regnskabsafleggelse, bortfalder.

Det foreslås i stk. 2, at Rigsrevisor forestår revisionen af instituttets regnskaber, jf. §§ 2 og 3 i lov om revision af statens regnskaber m.m.

Kapitel 4

Nedlæggelse

Til § 9

Hvis instituttet nedlægges vil dets formue overgå til staten. Ved formue forstås bygninger, anlæg, inventar etc. Institutet kan kun nedlægges ved lov.

I § 9, stk. 2, forudsættes det, at såfremt Dansk Institut for Internationale Studier nedlægges som selvejende institution, fastsættes der i loven om nedlæggelse af institutionen bestemmelse om, at institutionens bygninger, anlæg, inventar samt formue og forpligtelser overgår til staten. Ved formue forstås bygninger, anlæg, inventar etc.

Bestemmelsen svarer til § 11 i den gældende lov.

Kapitel 5

Ikrafttræden m.v.

Til § 10

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Jf. § 11, stk. 2, i lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution nedlægges Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder. Hermed ophæves lov nr. 411 af 6. juni 2002 om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder.

Det foreslås i stk. 2, at Dansk Institut for Internationale Studier overtager samtlige de aktiver og passiver og indtræ-

der i samtlige de rettigheder og forpligtelser, Dansk Institut for Internationale Studier har ved lovens ikrafttræden, idet samtlige de aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser, der påhviler Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, skal fordeles mellem Dansk Institut for Internationale Studier og Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution, afhængigt af hvilket af de to institutioners mandater den enkelte rettighed eller forpligtelse vedrører. Det fastsættes, at Udenrigsministeren træffer afgørelse herom. Udenrigsministeren tilrettelægger den nærmere proces for opdelingen, herunder for inddragelse af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder i bodelingen. Direktøren for Dansk Institut for Internationale Studier fortsætter indtil udløbet af sin kontraktperiode.

Det foreslås i stk. 3, at de nuværende medlemmer af bestyrelsen for Dansk Institut for Internationale Studier under Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder indtræder som medlemmer af bestyrelsen for det nye selvstændige Dansk Institut for Internationale Studier i den resterende tid af den periode, de er udpeget for. Dette gælder ikke for medlemmer udpeget af statsministeren, udenrigsministeren og forsvarsministeren, da disse ikke længere vil være repræsenteret ved den foreslåede bestyrelsessammensætning. Disse tre medlemmer afbeskikkes af de respektive ministre. Udenrigsministeren vil derefter udpege en repræsentant for Udenrigsministeriet og forsvarsministeren vil udpege en repræsentant for Forsvarsministeriet til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret, men uden stemmeret i overensstemmelse med lovforslagets § 5.

Til § 11

Lov om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder er ved kongelig anordning nr. 414 af 30. juni 2005 sat i kraft i Grønland med virkning fra 1. juli 2005.

Såfremt lov om Dansk Institut for Internationale Studier skal gælde for Grønland og Færøerne, skal loven helt eller delvist sættes i kraft ved en kongelig anordning for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

Kapitel 1. Etablering og formål

§ 1. Med det formål at styrke forsknings-, udrednings- og informationsvirksomheden i Danmark om internationale forhold, forstået som det udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitiske område, konflikter, holocaust, folkedrab og politiske massedrab, samt menneskerettigheder i ind- og udland etableres et Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder.

Stk. 2. I centeret indgår som selvstændige enheder:

- 1) Institut for Internationale Studier, omfattende de hidtidige aktiviteter under Dansk Udenrigspolitisk Institut, Center for Udviklingsforskning og Center for Freds- og Konfliktforskning. De hidtidige aktiviteter under Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier indgår som en særlig sektion i instituttet.
- 2) Institut for Menneskerettigheder, omfattende de hidtidige aktiviteter under Det Danske Center for Menneskerettigheder.

§ 2. Institut for Internationale Studier arbejder for opfyldelsen af sit formål ved

- 1) at udføre, fremme og samordne uafhængig forskning om internationale forhold,
- 2) at udarbejde udredninger og redegørelser efter anmodning fra Folketinget, regeringen eller på eget initiativ samt at følge den internationale udvikling med henblik på at vurdere Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation i en bred politisk og økonomisk sammenhæng, herunder Danmarks placering i forhold til udviklingspolitiske problemstillinger. Medmindre andet aftales i det enkelte tilfælde, afgives de nævnte udredninger og redegørelser på institutbestyrelsens ansvar,
- 3) at formidle forskningsresultater, analyser og viden samt udøve dokumentations- og informationsvirksomhed, herunder biblioteksvirksomhed, om internationale forhold,
- 4) at medvirke ved forskeruddannelse i samarbejde med andre forskningsinstitutioner, herunder støtte

Kapitel 1. Etablering og formål

§ 1. Med det formål at styrke uafhængig forsknings-, analyse-, udrednings- og informationsvirksomhed i Danmark om internationale forhold inden for det brede udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitiske område etableres Dansk Institut for Internationale Studier.

§ 2. Dansk Institut for Internationale Studier arbejder for opfyldelsen af sit formål ved at

- 1) udføre, fremme og samordne uafhængig forskning om internationale forhold,
- 2) følge den internationale udvikling med henblik på at vurdere og fremkomme med uafhængig analyse af og anbefalinger om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation og muligheder i en bred politisk, økonomisk og kulturel sammenhæng, herunder Danmarks placering i forhold til udviklingspolitiske problemstillinger,
- 3) udarbejde redegørelser og udredninger efter anmodning fra Folketinget og regeringen eller på eget initiativ inden for instituttets virkefelt og på institutdirektørens ansvar,
- 4) formidle forskningsresultater, analyser og viden samt udøve dokumentations- og informationsvirksomhed, herunder biblioteksvirksomhed, om internationale forhold,

udvikling af forskningskapacitet i udviklingslandene, samt gennemføre videreuddannelse for instituttets brugere,

5) at fungere som bindeled mellem danske og internationale forskningsmiljøer inden for instituttets arbejdsområde.

Stk. 2. Institut for Menneskerettigheder skal i sin virksomhed tage udgangspunkt i de af det internationale samfund til enhver tid anerkendte menneskerettigheder, herunder især de i FN's verdenserklæring, FN's konventioner og Europarådets konventioner omtalte menneskerettigheder, samt de i grundloven indeholdte frihedsrettigheder. Instituttet skal fremme arbejdet med forskning i og oplysning om menneskerettighederne i fredstid og under væbnede konflikter, navnlig ved

- 1) at varetage en selvstændig og uafhængig dansk forskningsindsats på menneskerettighedsområdet,
- 2) at rådgive Folketinget og regeringen om Danmarks forpligtelser på menneskerettighedsområdet,
- 3) at afholde og fremme undervisning på alle niveauer inden for menneskerettighedsområdet, herunder ved folkeligt oplysningsarbejde,
- 4) at fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, herunder ved at bistå ofre for forskelsbehandling med at få behandlet deres klager over forskelsbehandling under hensyntagen til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske persons rettigheder, indlede uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling,
- 5) at forestå information om menneskerettighederne til brug for frivillige organisationer, forskere, offentlige myndigheder og den interesserede offentlighed,
- 6) at sikre tidssvarende offentligt tilgængelige biblioteks- og dokumentationsfaciliteter vedrørende menneskerettighederne,
- 7) at støtte frivillige organisationer og andre i opbygningen af menneskerettighedsdokumentation,
- 8) at fremme koordination mellem og bistand til de frivillige organisationers arbejde med menneskerettighederne,

5) medvirke ved forskeruddannelse i samarbejde med andre forskningsinstitutioner, herunder støtte udvikling af forskningskapacitet i udviklingslandene, samt gennemføre videreuddannelse for instituttets brugere, og

6) fungere som bindeled mellem danske og internationale forskningsmiljøer inden for instituttets virkefelt.

- 9) at støtte og udbygge nordisk og andet internationalt samarbejde på menneskerettighedsområdet,
 10) at bidrage til gennemførelse af menneskerettighederne i ind- og udland.

§ 3. Centeret er en selvejende institution.

Stk. 2. Staten yder et årligt tilskud til centerets drift.

§ 4. Centeret kan i overensstemmelse med sit formål modtage indtægter fra fonde, gaver m.v. og kan drive indtægtsdækket virksomhed, tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og andre tilskudsfinansierede aktiviteter, herunder konsulentbistand og rådgivning, i det omfang dette er foreneligt med varetagelsen af centerets øvrige opgaver.

Stk. 2. Centeret kan i overensstemmelse med sit formål indgå flerårige aftaler med offentlige myndigheder om løsning af konkrete opgaver.

Kap. 2. Centerets og institutternes ledelse

§ 5. Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder ledes af en centerbestyrelse, der træffer afgørelse i alle væsentlige spørgsmål om centerets økonomi og forvaltning.

Stk. 2. Institut for Internationale Studier og Institut for Menneskerettigheder ledes af hver sin institutbestyrelse, der har ansvaret for alle faglige spørgsmål, herunder forskningsstrategi og arbejdsopgaver, inden for instituttets arbejdsområde, jf.

§ 2.

Stk. 3. Centerbestyrelsen består af en formand, der udpeges af udenrigsministeren, bestyrelsesformanden for Institut for Internationale Studier, bestyrelsesformanden for Institut for Menneskerettigheder, to medlemmer udpeget af bestyrelsen for Institut for Internationale Studier, to medlemmer udpeget af bestyrelsen for Institut for Menneskerettigheder og to medlemmer valgt af medarbejderne ved centeret.

Kapitel 2. Instituttets ledelse Bestyrelsen

§ 3. Dansk Institut for Internationale Studier ledes af en bestyrelse, der fastlægger de overordnede faglige mål og strategier for instituttets virksomhed og udvikling, herunder forskningsprogram, og som træffer afgørelse i alle væsentlige spørgsmål om instituttets økonomi og forvaltning.

Stk. 2. Bestyrelsen for instituttet består af 9 medlemmer, som udpeges i deres personlige egenskab på følgende måde:

- 1) to medlemmer udpeges af Det Frie Forskningsråd,
- 2) to medlemmer udpeges af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde,
- 3) fire medlemmer udpeges af Rektorkollegiet under Danske Universiteter, og
- 4) et medlem udpeges af medarbejderne ved instituttet.

Stk. 3. Valg af en medarbejderrepræsentant i bestyrelsen finder sted i henhold til bestemmelserne herom i selskabsloven. Medarbejderrepræsentanter er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Stk. 4. Medlemmerne af bestyrelsen udpeges for en fireårig periode og kan genudpeges for yderligere

re en periode. Derefter kan de først vælges eller udpeges på ny efter mindst fire års forløb.

Stk. 5. En repræsentant for Udenrigsministeriet udpeges af udenrigsministeren og en repræsentant for Forsvarsministeriet udpeges af forsvarsministeren til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret, men uden stemmeret.

§ 4. Bestyrelsen vælger blandt sine medlemmer en formand.

Stk. 2. Bestyrelsens beslutninger træffes ved stemmeflertal blandt de tilstedeværende medlemmer, og formandens stemme vil være afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Stk. 3. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 4. Bestyrelsen udarbejder en vedtægt for instituttet, der godkendes af udenrigsministeren.

Stk. 5. Bestyrelsen kan efter behov nedsætte særlige udvalg.

Direktøren

§ 5. Bestyrelsen udnævner efter offentligt opslag en direktør til at forestå instituttets daglige ledelse i faglige spørgsmål samt økonomi- og forvaltnings-spørgsmål.

Stk. 2. Direktøren deltager i bestyrelsesmøder uden stemmeret.

§ 6. Bestyrelsen for Institut for Internationale Studier består af 11 medlemmer, der udpeges i deres personlige egenskab:

- 1) Et medlem udpeges af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd,
- 2) et medlem udpeges af Statens Humanistiske Forskningsråd,
- 3) et medlem udpeges af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde,
- 4) fire medlemmer udpeges af Rektorkollegiet,
- 5) et medlem udpeges af statsministeren,
- 6) et medlem udpeges af udenrigsministeren,
- 7) et medlem udpeges af forsvarsministeren,
- 8) et medlem vælges af medarbejderne ved instituttet.

Stk. 2. Bestyrelsen vælger sin formand af egen midte.

§ 7. Bestyrelsen for Institut for Menneskerettigheder består af 13 medlemmer, der udpeges i deres personlige egenskab:

- 1) Seks medlemmer udpeges af Rådet for Menneskerettigheder, jf. stk. 5,
- 2) to medlemmer udpeges af rektor for Københavns Universitet, 3) to medlemmer udpeges af rektor for Aarhus Universitet,
- 4) to medlemmer udpeges af Rektorkollegiet,
- 5) et medlem vælges af medarbejderne ved instituttet.

Stk. 2. Af de af Rådet for Menneskerettigheder udpegede medlemmer skal mindst to have tilknytning til de etniske minoriteter eller en humanitær organisation, der beskæftiger sig med områder af betydning for de etniske minoriteter.

Stk. 3. Af de af rektorerne for Københavns og Aarhus Universiteter udpegede medlemmer skal mindst to være tilknyttet de juridiske faggrupper.

Stk. 4. Bestyrelsen vælger sin formand af egen midte.

Stk. 5. Der nedsættes et Råd for Menneskerettigheder, der sammensættes således, at de synspunkter, som gør sig gældende blandt interesserede frivillige organisationer, særligt berørte offentlige myndigheder, interesserede forskere og andre særligt interesserede enkeltpersoner og grupper af personer, herunder de etniske minoriteter, afspejles.

Stk. 6. Rådet for Menneskerettigheder drøfter de overordnede retningslinjer for instituttets virksomhed i overensstemmelse med internationalt anerkendte principper og påser, at instituttets aktiviteter er i overensstemmelse med dets formål efter denne lov. Rådet kan over for institutbestyrelsen fremsætte forslag til nye aktiviteter og vurdere forløbet af hidtidige aktiviteter.

§ 8. Medlemmerne af centerbestyrelsen og af institutbestyrelserne udpeges for en fireårig periode og kan genudpeges for yderligere en periode. Derefter kan de først vælges eller udpeges på ny efter mindst fire års forløb.

Stk. 2. Valg af medarbejderrepræsentanter finder sted i henhold til bestemmelserne herom i lov om aktieselskaber. Medarbejderrepræsentanter er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentan-

ter inden for vedkommende eller tilsvarende områder.

Stk. 3. Snarest efter lovens ikrafttræden fastsætter centerbestyrelsen, institutbestyrelserne og Rådet for Menneskerettigheder deres forretningsordener. I forretningsordenen for Rådet for Menneskerettigheder fastsættes regler for medlemskab af rådet i overensstemmelse med internationalt anerkendte principper for nationale menneskerettighedsinstitutioner.

Stk. 4. Institutbestyrelserne kan nedsætte særlige udvalg, herunder forskningsudvalg, og rådgivende fora.

Stk. 5. De nærmere regler for centerets virksomhed fastsættes i en statut af centerbestyrelsen efter indstilling fra institutbestyrelserne.

§ 9. Centerets daglige ledelse i økonomi- og forvaltningsspørgsmål forestås af en centerdirektør, der udnævnes af centerbestyrelsen efter offentligt opslag.

Stk. 2. Hver af institutbestyrelserne udnævner efter offentligt opslag en institutdirektør til at forestå instituttets daglige ledelse i faglige spørgsmål.

Kap. 3. Revision, nedlæggelse, ikrafttræden

§ 10. Centerets regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab. Regnskabet skal underskrives af centerbestyrelsen og centerdirektøren.

Stk. 2. Udenrigsministeren fastsætter retningslinjer for udarbejdelsen af centerets budget og for regnskabsaflæggelsen.

Stk. 3. Rigsrevisor forestår revisionen af centeret, jf. § 2 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Kapitel 3. Økonomi, regnskab og revision

§ 6. Dansk Institut for Internationale Studier er en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Staten yder et årligt tilskud til instituttets drift og aktiviteter.

§ 7. Instituttet kan i overensstemmelse med sit formål modtage indtægter fra fonde, gaver m.v. og kan drive indtægtsdækket virksomhed, tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og andre tilskudsfinansierede aktiviteter, herunder konsulentbistand og rådgivning, i det omfang dette er foreneligt med varetagelsen af instituttets øvrige opgaver.

Stk. 2. Instituttet kan i overensstemmelse med sit formål indgå flerårige aftaler med offentlige myndigheder om løsning af konkrete opgaver.

§ 8. Instituttet anvender de statslige regnskabsregler efter Finansministeriets bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen. Instituttets regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes instituttets årsrapport, der underskrives af bestyrelsen og direktøren.

Stk. 2. Instituttets årsregnskab revideres i overensstemmelse med god offentlig revisionskik af rigsrevisor, jf. §§ 2 og 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

§ 11. Centeret kan kun nedlægges ved lov.

Stk. 2. I tilfælde af, at centeret nedlægges som selvejende institution, overgår dets bygninger, anlæg, inventar samt formue i øvrigt til staten.

§ 12. Loven træder i kraft den 1. januar 2003, idet udenrigsministeren dog fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 2, stk. 2, nr. 4.

Stk. 2. Samtidig med lovens ikrafttrædelse ophæves følgende love og bestemmelser:

- 1) Lov nr. 442 af 14. juni 1995 om oprettelse af Dansk Udenrigspolitisk Institut.
- 2) Lov nr. 477 af 31. maj 2000 om oprettelse af Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier.
- 3) Lov nr. 408 af 10. juni 1997 om Nævnet for Etnisk Ligestilling.
- 4) § 12, stk. 3 og 4, i lov om internationalt udviklings samarbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 541 af 10. juli 1998.

Stk. 3. Centeret indtræder gennem institutterne i samtlige de rettigheder og forpligtelser, som Dansk Udenrigspolitisk Institut, Center for Udviklingsforskning, Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier, Center for Freds- og Konfliktforskning og Det Danske Center for Menneskerettigheder har ved lovens ikrafttræden. Samtidig overgår disse institutioners formue til centeret.

Stk. 4. De nuværende medlemmer af bestyrelsen for Det Danske Center for Menneskerettigheder indtræder som medlemmer af bestyrelsen for Institut for Menneskerettigheder i den resterende tid af den periode, de er udpeget for.

§ 13. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft

for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Kapitel 4. Nedlæggelse

§ 9. Dansk Institut for Internationale Studier kan kun nedlægges ved lov.

Stk. 2. I tilfælde af, at instituttet nedlægges som selvejende institution, overgår dets bygninger, anlæg, inventar samt formue til staten.

Kapitel 5. Ikrafttræden m.v.

§ 10. Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Stk. 2. Dansk Institut for Internationale Studier overtager samtlige de aktiver og passiver og indtræder i samtlige de rettigheder og forpligtelser, som instituttet har ved lovens ikrafttræden. Udenrigsministeren fordeler samtlige de aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser, der påhviler Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, mellem Dansk Institut for Internationale Studier og Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution, afhængigt af hvilket af de to institutioners mandater den enkelte rettighed eller forpligtelse vedrører. Direktøren for Dansk Institut for Internationale Studier fortsætter indtil udløbet af sin kontraktperiode.

Stk. 3. De nuværende medlemmer af bestyrelsen for Dansk Institut for Internationale Studier under Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder fortsætter som medlemmer af bestyrelsen for det nye, selvstændige institut i den resterende tid af den periode, de er udpeget for bortset fra medlemmer udpeget af statsministeren, udenrigsministeren og forsvarsministeren, som afskikkes af de pågældende ministre. Udenrigsministeren og forsvarsministeren udpeger derefter hver en repræsentant til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører med taleret, men uden stemmeret.

§ 11. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.